

Jaarverslag

Katholieke Vereniging voor Oecumene

Athanasius en Willibrord

september 2021 – augustus 2022

Jaarverslag

Katholieke Vereniging voor Oecumene

Athanasius en Willibrord

september 2021 – augustus 2022

Colofon

© **Katholieke Vereniging voor Oecumene, 's-Hertogenbosch**

Omslag: Emmaus by Janet Brooks-Gerloff (1992) Abdij van Kornelimünster in Aken
Vormgeving & Druk: Laumé Media Partners, Mierlo

Toelichting bij de keuze van de foto op de omslag: De weg van de oecumene is als een pelgrimsreis waarop de Heer met ons meetrekt. Het afgelopen werkjaar stond in het teken van het Synodaal Proces. De Katholieke Vereniging voor Oecumene organiseerde een symposium over de betekenis van synodaliteit in de verschillende kerkelijke tradities. Voor de omslag van de uitgave met de teksten van dit symposium werd deze zelfde afbeelding van de Emmausgangers gekozen.

INHOUDSOPGAVE

1. Woord vooraf	4
2. Mission statement	5
3. Katholieke Kerk als partner in dialoog	5
4. Willibrordzondag en Zondag voor de Oosterse Kerken	7
5. Raad van Kerken in Nederland	9
6. Oosterse Kerken	10
7. Communicatie	10
8. Algemene ledenvergadering	14
9. Bestuur	14
10. Overzicht van lezingen en artikelen	15
11. Bestuur, bureau en commissies	17
12. Financiële verantwoording	18

1. WOORD VOORAF VAN SCHEIDEND SECRETARIS

Het was een mooie reis, die begon in de herfst van 1994 in het kantoor aan de Walpoort. 28 jaar heb ik in dienst van de vereniging mogen bijdragen aan de katholieke inzet voor de oecumenische samenwerking in ons land. Meewarige blikken dat het toch zo moeilijk gaat met de oecumene in Nederland heb ik steeds weten te weerstaan. Ik kan er ook niks mee.

Oecumenische thematieken zijn in zichzelf boeiend, mogelijkheden voor oecumenische samenwerking zijn groot als er maar de bereidheid is om er de schouders onder te zetten en er iets van te maken. Dat er pijn gevoeld wordt aan wat nog niet mogelijk is, weet ik heel goed. Maar dat is nooit een reden geweest om het op te geven noch om het af te schrijven.

Met dankbaarheid kijk ik terug op deze lange periode waarin ik veel heb geleerd en ontvangen. In een kleine organisatie als onze vereniging wordt er van weinig mensen veel gevraagd. Als de onderlinge verhoudingen goed zijn kan er met weinig mensen ook veel tot stand gebracht worden. Gelukkig zijn de verhoudingen binnen de vereniging steeds goed geweest. Als kleine organisatie met kennis van zaken en een groot netwerk zijn we voor andere organisaties bovendien een interessante partner om mee samen te werken. De samenwerking met de Raad van Kerken springt er uit, maar ook de bemiddeling voor het Fonds Pour les Autres ten behoeve van diaconale projecten in het Midden-Oosten en de

samenwerking met het IVOC en de KNR mogen hier genoemd worden.

Voor u ligt mijn laatste algemeen jaarverslag. Het bevat een goed overzicht van de activiteiten en de publicaties in het voorbije werkjaar. Hoogtepunten waren de symposia in de Jozefkerk in Oss, in november 2021 over de Oosterse Kerken bij gelegenheid van het afscheid van collega Leo van Leijssen en in maart 2022 over synodaliteit in het leven van de Kerk. Natuurlijk hoop ik zeer dat het werk van de vereniging in de komende jaren door zal gaan en een nieuwe impuls zal krijgen. Met dr. Fokke Wouda heeft de vereniging iemand in huis die al jaren betrokken is bij de oecumenische beweging en voor wie oecumene deel is van zijn eigen leven. Ik wens hem langs deze weg heel veel succes toe en dank het bestuur voor het vertrouwen en de goede samenwerking. Ik wens de vereniging nieuwe leden en donateurs en vooral een goede vaart!

Geert van Dartel
secretaris

2 MISSION STATEMENT

De Vereniging wil de Rooms-katholieke Kerk in Nederland dienen in het streven naar volledige gemeenschap tussen de Rooms-katholieke Kerk enerzijds en de Kerken van het westen en de oosterse Kerken anderzijds. Ervan overtuigd dat de eenheid van de Kerk een teken en een instrument is van de eenheid van de mensheid ondersteunt ze ook initiatieven die in het kader van de oecumenische beweging op nationaal, Europees en mondiaal niveau worden ontplooid (art. 2 van de Statuten).

Vanuit de rijke traditie van de Katholieke Kerk zet de Katholieke Vereniging voor Oecumene Athanasius en Willibrord zich in voor de oecumene in Nederland. Onder oecumene verstaan we de inzet van christenen en Kerken voor het herstel van de eenheid van de Kerk én voor de vele vormen van samenwerking die al tussen christenen uit verschillende tradities op cultureel en maatschappelijk gebied bestaan. De Vereniging handelt bij het uitvoeren van haar missie binnen de kaders van het *Oecumenisch Directorium* en de encycliek *Ut unum sint*. Ze laat zich ook leiden door de *Charta Oecumenica*.

De Vereniging is ervan overtuigd dat eensgezindheid en samenwerking tussen christenen en kerken nodig zijn voor een geloofwaardige verkondiging en beleving van het Evangelie in onze samenleving. Ze zet zich daarom met vele middelen zoals ontmoetingen, gezamenlijk gebed, dialoog, studie en uitwisseling in voor de groei en de verdieping van deze eensgezindheid en samenwerking tussen christenen en kerken uit het westers en het oosters christendom. De Vereniging beoogt hiermee tevens de maatschappelijke relevantie van het christelijk geloof voor de huidige cultuur en de dialoog met andere religieuze tradities duidelijker voor het voetlicht te plaatsen.

3 KATHOLIEKE KERK ALS PARTNER IN DIALOOG

In 2020 ging het driejarig project Katholieke Kerk als partner in dialoog van start. De heruitgave van het Oecumenisch Directorium en het voornemen om in de bisdommen daarover studiedagen voor priesters, diakens en pastoraal werkenden te beleggen is één van de kern-doelen van het project. Een tweede doelstelling is om aan de hand van documenten van oecumenische dialogen de katholieke inzet voor het voeren van dialoog zichtbaar te maken. Een derde doelstelling is om door middel van studiebijeenkomsten het over relevante thema's het oecumenisch gesprek te voeren.

Goede voornemens ten spijt is het vanwege de coronapandemie niet gelukt om in dit werkjaar in de bisdommen bijeenkomsten voor priesters, diakens en pastoraalwerkenden over het Oecumenisch Directorium te organiseren. Het vaste voornemen is om in deze bijeenkomsten in de bisdommen in het werkjaar 2022-2023 alsnog te houden.

In het kader van dit project vonden wel enkele andere mooie bijeenkomsten plaats:

Op 15 oktober 2021 organiseerde vereniging in samenwerking met de Konferentie van Nederlandse Religieuzen (KNR) een Webinar over de missionaire opdracht van de Kerk onder het motto "Boodschappers van Vreugde". Het Webinar werd georganiseerd in de aanloop naar Willibrordzondag en geleid door zr. drs. Monica Raassen Crss, vice-voorzitter van de KNR. De vraag die we aan de sprekers meegaven was of en hoe wij vandaag boodschappers van vreugde kunnen zijn. De sprekers op deze bijeenkomst waren dr. René de Reuver, scriba van de Protestantse Kerk in Nederland, dr. Annemarie Hinten, adviseur identiteit van het College van Bestuur van

de Radbouduniversiteit, p. drs. Stefan Mangnus, Dominaan en diaken drs. Rob van Uden, teamleider van een parochie in het bisdom Breda en bestuurslid van de KVO. In iedere bijdrage, hoe verschillend ook, klonk hoop en vertrouwen door dat het ook vandaag mogelijk (en meer dan ooit nodig) is om boodschappers van vreugde te zijn. Op de website van de vereniging werd verslag gedaan van het Webinar. Op het YouTube kanaal van de vereniging zijn drie van de vier bijdragen nog terug te zien.

Op 18 oktober 2021 organiseerde de vereniging in de Syrisch-katholieke parochie in Arnhem een ontmoeting met de Syrisch-katholieke patriarch Ignatius Youssef III die voor een kort bezoek in Nederland was. Voor deze ontmoeting waren katholieke en protestantse organisaties uitgenodigd die zich inzetten voor hulp aan kerken in het Midden-Oosten. De bijeenkomst werd geleid door Mgr. dr. Johannes van den Hende, bisschop-referent voor oecumene en de Oosterse Kerken. Patriarch Ignatius vertelde uitgebreid over de moeilijke situatie van zijn kerk in Libanon, Syrië en Irak en deed een indringend beroep op solidariteit en hulp van de kerken in Nederland. De kerstactie die Mgr. Van den Hende in het bisdom Rotterdam ten behoeve van twee scholen van de

Syrisch-katholieke Kerk in Libanon voerde, bracht bijna € 15.000,- op. De vereniging bemiddelde in dit project.

Op 5 november 2021 organiseerde de Vereniging bij gelegenheid van het afscheid van drs. Leo van Leijsen als stafmedewerker voor Oosterse Kerken, in de St-Jozefkerk in Oss een symposium over de relatie tussen de Kerken van Oost en West. Theodoor van der Voort, aartspriester van de parochie Petrus en Paulus in Deventer, gaf zijn visie

op de complexe verhouding tussen orthodoxen en katholieken in Europa, prof. dr. Herman Teule sprak over de nijpende situatie van de kerken in het Midden-Oosten en drs. Leo van Leijsen sprak over de schoonheid van de Orthodoxie in de liturgie, poëzie en muziek. Geert van Dartel blikte in zijn toespraak terug op de jarenlange samenwerking met Leo van Leijsen. Leo van Leijsen was in de vereniging een sterke pleitbezorger van de aandacht voor en de contacten met de Oosterse Kerken. De Syrisch-orthodoxe aartsbisschop Mor Polycarpus prees in zijn dankwoord tot Leo van Leijsen diens kennis van en inzet voor de contacten met de Oriëntaalse Kerken. Als teken van vriendschap en waardering overhandigde Mor Polycarpus aan Leo van Leijsen een oorkonde van verdienste en een penning van St.-Efrem. Ook het bestuur van de vereniging had in Rome voor Leo van Leijsen een onderscheiding aangevraagd. Op 20 januari 2022 ontving Leo van Leijsen op het bisdom kantoor in Rotterdam uit handen van Mgr. dr. Johannes van den Hende de pauselijke oorkonde en onderscheiding Pro Ecclesia et Pontifice voor zijn jarenlange inzet voor goede relaties met de Oosterse Kerken. Paul Baars, hoofdredacteur van

het Tijdschrift Pokrof schreef een mooie impressie van het afscheid van Leo van Leijsen. De bijeenkomst was ook via de livestream te volgen en is terug te zien op het YouTube kanaal van de vereniging.

In het kader van het Synodaal Proces organiseerde de vereniging op 25 maart 2022 in de St-Jozefkerk in Oss in samenwerking met de beleidssector oecumene van de Rooms-katholieke Bisschoppenconferentie een oecumenische studiemiddag over de synodaliteit van de Kerk. De bijeenkomst werd geleid door prof. dr. Jan Peters, vice-voorzitter van de vereniging. In zijn openingswoord maakte Mgr. dr. Johannes van den Hende duidelijk dat synodaliteit een kenmerk was van de Vroege Kerk. Het Tweede Vaticaans Concilie heeft in de Rooms-katholieke Kerk de waarde van de synodaliteit opnieuw bevestigd. Het Synodale Proces waartoe paus Franciscus het initiatief nam is daar een uitvloeisel van. Vijf sprekers voerden op deze bijeenkomst het woord. v. Michael Bakker sprak over het functioneren van synodaliteit op de verschillende niveaus van de Orthodoxe Kerk, die momenteel met grote interne spanningen te kampen heeft. Mw. Mr. Lydia Janssen sprak over de betekenis van synodaal overleg in de Oud-Katholieke Kerk in Nederland, die in de vorige eeuw enkele belangrijke veranderingen heeft doorgevoerd. Prof. dr. Arnold Huijgen sprak vrijmoedig over de ervaringen met synodaliteit in de gereformeerde traditie. Dr. Teun van de Leer bracht vanuit de invalshoek van *receptive ecumenism* het perspectief van de congregationalistische visie en ervaring in. Prof. dr. Marcel Sarot sprak tenslotte over de betekenis van het Synodaal Proces in de Rooms-katholieke Kerk. Synodaliteit behoort tot de grondstructuur van de Kerk. Daarover was men het op deze studiemiddag van meet af aan wel eens. Tegelijkertijd bleek dat synodaliteit al naar gelang de kerkstructuur (episcopaal, presbyteriaans, congregationalistisch) verschillende gestalten heeft en ook verschillend functioneert. Synodaliteit is als zodanig ook geen garantie

voor een optimale gemeenschap, actieve betrokkenheid en missionaire geest. Met organisatie alleen zijn we er niet, het komt ook op attitude aan. De bijeenkomst werd met een vesper afgesloten waarin Mgr. dr. Gerard de Korte een korte homilie hield. Voor de website deed Geert van Dartel verslag van de studiemiddag. De teksten van het symposium werden uitgegeven in het Tijdschrift Perspectief. Het verslag van deze studiemiddag werd als bijdrage van de Katholieke Vereniging voor Oecumene aan het Synodaal Proces aangeboden aan de Rooms-katholieke Bisschoppenconferentie.

De uitvoering van het project Katholieke Kerk als partner in dialoog is mogelijk gemaakt door bijdragen van de commissie PIN van de Konferentie van Nederlandse Religieuzen en de Vrouwen van Bethanië.

4 WILLIBRORDZONDAG EN ZONDAG OOSTERSE KERKEN

Boodschappers van vreugde – 7 november 2021

Willibrordzondag viel dit jaar op het hoogfeest van de heilige Willibrord. Een goede reden om de missionaire opdracht van de Kerk centraal te stellen. De vreugdebode uit Jesaja 52,7-10, één van de lezingen op deze zondag, inspireerde tot de keuze van het motto “Boodschappers van vreugde”.

Voor de poster vonden we een prachtige afbeelding op één van de brand geschilderde ramen van de basiliek in Echternach: van de monnik Willibrord als vreugdebode van het Evangelie.

Preekschets en voorbede werden dit jaar gemaakt door dr. Martijn Pouw, priester van het Opus Dei, die in 2018 in Rome promoveerde op een proefschrift over het algemeen priesterschap bij Luther en Calvijn.

Ter voorbereiding op Willibrordzondag organiseerden de vereniging in samenwerking met de Konferentie van Nederlandse Religieuzen een Webinar over de missionaire opdracht van de Kerk in onze tijd.

De bisschoppelijke collecte in de parochies is voor het bestaan van de vereniging erg belangrijk. Ten gevolge van de coronapandemie waren de opbrengsten uit de

collectes in 2020 50% lager dan in voorgaande jaren. In 2021 waren de opbrengsten weer iets hoger, maar met €11.975,- nog lang niet op het niveau van 2019.

Eenheid in verscheidenheid – 15 mei 2022

Op de Zondag voor de Oosterse Kerken richtten we onder het motto “Eenheid in Verscheidenheid” het vizier op de Oosterse Katholieke Kerken. Omdat de heiligverklaring van Titus Brandsma eveneens op 15 mei plaatsvond, was er in de parochies dit jaar weinig aandacht voor de Zondag voor de Oosterse Kerken.

De Oosterse Katholieke Kerken zijn in het verleden voortgekomen uit deelunies met de Rooms-katholieke Kerk. Bekend is de Unie van Brest-Litovsk (1596) waaruit de Oekraïens-Katholieke Kerk is voortgekomen. Ook in het Midden-Oosten zijn diverse unies met Rome tot stand gekomen. De Maronieten (Libanon) herstelden de band met Rome rond 1200. Vanaf de 16e eeuw ontstaan er in Oost-Europa, India en in het Midden-Oosten diverse met Rome geünieerde kerken.

Deze Oosterse Katholieke Kerken staan in de traditie van de oosters-orthodoxe en oriëntaalse kerken (theologie, liturgie, gebruiken, kerkelijk recht). Vanuit het rooms-katholieke perspectief werden deze kerken gezien als een brug naar de orthodoxe tradities. De oosters-orthodoxe en oriëntaals-orthodoxe kerken zagen de deelunie vaak als een ondermijning van hun kerk en traditie. De brugfunctie die de Oosterse Katholieke Kerken werd toegedicht, kon zelden waargemaakt worden.

Dat neemt niet weg dat de Oosterse Katholieke Kerken door de eeuwen heen overeind gebleven zijn en daarbij vaak grote problemen hebben moeten overwinnen. De Oosterse Katholieke Kerken hebben bestaansrecht en nemen vandaag een eigen plaats in de Rooms-katholieke Kerk. In de oecumenische betrekkingen worden ze vaak overgeslagen. Met name in Europa is er bij ortho-

diaconale projecten van Oosterse Katholieke Kerken in het Midden-Oosten.

Preekschets en voorbede voor deze zondag werden geschreven door pastoor drs. Eric van Teijlingen, gedelegeerde voor oecumene van het bisdom Haarlem-Amsterdam.

5 RAAD VAN KERKEN IN NEDERLAND

De vereniging onderhoudt nauwe contacten met de Raad van Kerken in Nederland. Ieder jaar organiseert de vereniging bovendien een overleg voor rooms-katholieken die namens de Rooms-Katholieke Kerk actief zijn in de Raad van Kerken als lid van de plenaire raad of van één van de beraad- en projectgroepen. Op 1 juni 2022 vond dit overleg plaats ten kantore van de vereniging in 's-Hertogenbosch. Het gesprek werd geleid door Mgr. dr. Johannmes van den Hende, bisschop-referent voor oecumene en de Oosterse Kerken. Doel van de ontmoeting is elkaar te informeren over de ontwikkelingen binnen de Raad van Kerken en ervaringen uit te wisselen. Ook werd gesproken over prioriteiten in de katholieke inzet voor oecumene. Mgr. J. van den Hende noemde in dat

doxen een grote gevoeligheid ten aanzien van het bestaan van de Oosterse Katholieke Kerken. In het Midden-Oosten waar de christelijke kerken als minderheden moeten overleven, zijn hierover minder spanningen.

In de afgelopen jaren heeft de vereniging veelvuldig bemiddeld in steun voor

verband het Oecumenisch Directorium en het aantrekken en vormen van jonge rooms-katholieken voor het oecumenisch werk.

In december 2019 werd Geert van Dartel gekozen tot voorzitter van de Raad van Kerken, een functie die hij combineert met zijn werk voor de Katholieke Vereniging voor Oecumene. Naast het voorzitterschap van de vergaderingen van de plenaire raad en het moderamen was hij nauw betrokken bij een aantal zaken en thema's die in de Raad van Kerken aan de orde zijn:

- Ontwikkeling van een visienota 'Naar een duurzame toekomst' van de Raad van Kerken over duurzaamheid en klimaatverandering.
- Gesprek in de Raad van Kerken over de heilzame verwerking van het slavernijverleden met het oog op de herdenking van de afschaffing van slavernij in 2023.
- Solidariteitsbezoek dat de Raad van Kerken in maart 2022 aan de Kerken in Griekenland bracht.
- Voorbereiding van de retraite van het Nederlands Christelijk Forum op 15 en 16 juni 2022
- Bijdrage aan de wake voor de vluchteling op 18 juni 2022 in de Bethelkerk in Den Haag.
- Voorbereiding van de Week van Gebed voor de Eenheid van Christenen in 2022 en 2023.
- Rondetafel op 14 juli 2022 over de coördinatie van pastorale zorg voor Oekraïense vluchtelingen in Nederland.
- Voorbereiding van de Walk of Peace op 25 september 2022 in Den Haag.
- Voorbereiding van de 11e Algemene Vergadering van de Wereldraad van Kerken in september 2022 in Karlsruhe.

De vereniging ontvangt voor de werkzaamheden van G. van Dartel voor de Raad van Kerken een vergoeding van het bisdom Rotterdam.

6 OOSTERSE KERKEN

Walk for Homs

In het vorig jaarverslag werd al bericht over de Walk for Homs, een initiatief van Anne-Claire van der Lugt. Het doel van deze sponsorloop die van 5 tot 10 april 2022 gehouden werd, is om geld in te zamelen zodat het werk van p. Frans van der Lugt sj. in Homs voortgezet wordt. De Walk for Homs werd onder andere

gesteund door de bisdommen van Haarlem-Amsterdam en 's-Hertogenbosch, de Raad van Kerken en de Katholieke Vereniging voor Oecumene. De Walk for Homs kon rekenen op redelijk wat belangstelling van de media. In totaal liepen ca. 85 mensen een gedeelte van de route mee. 21 mensen legden de hele afstand af, onder wie Rob van Uden en Geert van Dartel van de Katholieke Vereniging voor Oecumene. Ook Nita van Bergen, directiesecretaresse van de Konferentie van Nederlandse Religieuzen liep de hele route en was met € 13.125,- de best gesponsorde deelnemer. In totaal werd door de deelnemers € 102.649,- bij elkaar gebracht.

Projecten

De vereniging onderhoudt contacten met Oosterse Kerken in het Midden-Oosten en legt projecten ter goedkeuring voor aan het Fonds Pour les Autres van de bisdommen Rotterdam en Stockholm.

Overzicht projectsteun 2021-2022

- Sinds 2016 verstrekke de vereniging een studiebeurs aan de Bengaalse priester Taposh Halder voor zijn ver-

volgstudies aan de Lateraanse Universiteit in Rome. In 2022 werd de laatste bijdrage van € 400,- uitgekeerd voor de publicatie van zijn proefschrift. Taposh Halder promoveerde op 24 juni 2022 aan de Lateraanse Universiteit in Rome op het proefschrift "The Bengali Family and the teaching of Amoris Laetitia. An analysis of its integration in the Catholic Church in Bangladesh."

- In aansluiting op het bezoek van de Syrisch-katholieke patriarch Igatius Youssef III aan Nederland werd steun gevraagd voor de Syrisch-katholieke scholen in Libanon. Het Fonds Pour les Autres stelde begin december 2021 voor beide scholen € 10.000,- beschikbaar. Samen met het bisdom Rotterdam voerde de vereniging daarnaast een kerstactie voor steun voor deze twee scholen. De actie bracht € 14.380,- op.
- Bij gelegenheid van het afscheid van drs. Leo van Leijssen vroegen we steun voor het CAWU Learning Centre in Cairo. Dit centrum maakt deel uit van het Centrum for Arab-West Understanding. Dit centrum verzorgt met name onderwijs voor Eritrese vluchtelingen in Cairo. De actie bracht € 2.044,- op. Ook Pour les Autres steunde dit project met een bedrag van € 7.085,-.

7 COMMUNICATIE

De berichtgeving en de uitwisseling over oecumenische ontwikkelingen in binnen- en buitenland is uitgegroeid tot één van de belangrijkste taken. De vereniging geeft enkele tijdschriften uit, onderhoudt een goed lopende website en een levendige facebookpagina..

Overeen

Het communicatieblad Overeen verschijnt twee keer per jaar. Het blad wordt gestuurd aan leden, donateurs en parochies. Het blad biedt informatie over Willibrordzondag en de Zondag voor de Oosterse Kerken en bericht over de activiteiten van de vereniging.

Overeen 2021-47 besteedde allereerst aandacht aan het motto van Willibrordzondag "Boodschappers van Vreugde". Diaken Rob van Uden legt uit wat het voor hem betekent om in zijn parochie in Rijen, die boodschapper van vreugde te zijn. Mirjam Spruit zet zich vanuit het Centrum voor Parochiespiritualiteit in voor geestelijke vernieuwing en bericht over haar ervaringen met het boek "Als God renoveert" dat in veel parochies wordt gebruikt. In dit nummer blikt drs. Leo van Leijssen terug op zijn dienstverband van bijna 35 jaar. Koert Baas schrijft

Overeen 2022-48 besteedt uitvoerig aandacht aan de Oosterse Katholieke Kerken. Geert van Dartel vertelt in een inleidende bijdrage hoe belangrijk de kerken in het Midden-Oosten zijn als baken van licht en hoop. Geschonden en omgewoeld door de lange oorlogsjaren blijven leiders van Oosterse Katholieke Kerken op hun post en zetten ze zich in voor de toekomst van hun kerk en land. Bij dit artikel is een overzicht opgenomen van de verschillende Oosterse Katholieke Kerken. Kees Hulsman schetst in zijn bijdrage de historische achtergronden en de betekenis van de kleine Koptisch-Katholieke Kerk in Egypte. Thom Sicking gaat aan de hand van het oecumenische document 'We choose abundant life' in de op de uitdagingen voor de kerken in het Nabije Oosten. Nick Pouls schreef nog voordat Rusland een oorlog tegen Oekraïne begon een artikel over complexe interkerkelijke situatie in Oekraïne. Met name gaat hij in de op de bijzondere betekenis van de Grieks-katholieke Kerk van Oekraïne. In dit nummer is ook een overzicht opgenomen van projecten die de vereniging sinds 2013 heeft gesteund.

Pokrof

In dit werkjaar brachten we de laatste twee nummers van het Tijdschrift Pokrof uit. Na 68 jaar is er daarmee een einde gekomen aan de gedrukte uitgave van het tijdschrift. Het tijdschrift ging in 1953 van start en was een initiatief van de paters Kapucijnen. Via het Apostolaat voor de Oosterse Kerken kwam het in 1999 bij de Katholieke Vereniging voor Oecumene. Ruim twintig jaar heeft de vereniging het tijdschrift uitgegeven. De redactie van het tijdschrift bestaat uit vrijwilligers die tot verschillende kerken behoren, maar de interesse voor het Oosters Christendom delen.

Pokrof 2021-4 opent met een artikel van hoofdredacteur Paul Baars over het vertalen van de Orthodoxe liturgie in het Nederlands, gevolgd door een artikel van Leo van

Overeen
KATHOLIEKE VERENIGING VOOR OECUMENE ATHANASIUS EN WILLIBORD

**Leven vanuit de hoop
Oosterse-Katholieke
Kerken**
door Corf van Dierik

Bij de kerst- en nieuwjaarswensen was er één die me bijzonder trof. De brief van de Melkitische Grieks-katholieke aartsbischop Nicolas Amitha uit Damascus. Hij schrijft over de benarde situatie in Syrië. De oorlog is niet nog niet voorbij, de economische sancties drukken zwaar op de bevolking. De mensen lijden. Jonge mannen proberen het land te verlaten. De kerk loopt leeg. "Ondanks die pessimisme is mijn hart vol vreugde", schrijft aartsbischop Amitha. Een opmerkelijk statement. Hoe kun je bij zijn tijd bij zoveel ellende? Zijn vreugde is ingegeven door de verkregen toestemming om in Damascus een theologische faculteit op te richten. In november 2021 vond de opening plaats in aanwezigheid van de metropoliet, kardinaal Zouari, de bisschoppen en de minister van onderwijs. Het Vaticaan erkent de faculteit als een pauselijke instelling. De brief gaat verder over de pastorale bezoeken aan parochies en over het weerzien na tien jaar met zijn broer en zijn familie in Aleppo, waar ook de wijding van de nieuwe Melkitische bisschop van Aleppo plaatsvond.

Standvastig blijven
Nicolas Amitha had de oorlog in Syrië kunnen overleven als hij in 2012, de oorlog was al begonnen, geen greep gisteren had aan de roep van de Synode van de Melkitische Grieks-katholieke Kerk om vanuit Parijs terug te keren naar zijn land om er bisschop Bnana en Hauraan te worden. In 2014 was hij voor een kort bezoek in Nederland. Naar vreemden hebben we vanuit de vereniging enkele projecten in het landsovereenkomstige Hauraan gesteund. De caritatieve hulp voor de Oosterse Katholieke Kerken in het Midden-Oosten in het algemeen en in Syrië, Irak en Libanon in het bijzonder is voor het leven en overlevens van deze kleine gemeenschappen van grote betekenis.

De situatie van aartsbischop Nicolas is exemplarisch voor de Oosterse Katholieke Kerken in het Midden-Oosten. Door de oorlog die in de 21e eeuw in Irak en Syrië een grote verspreiding hebben aangebracht, wor-

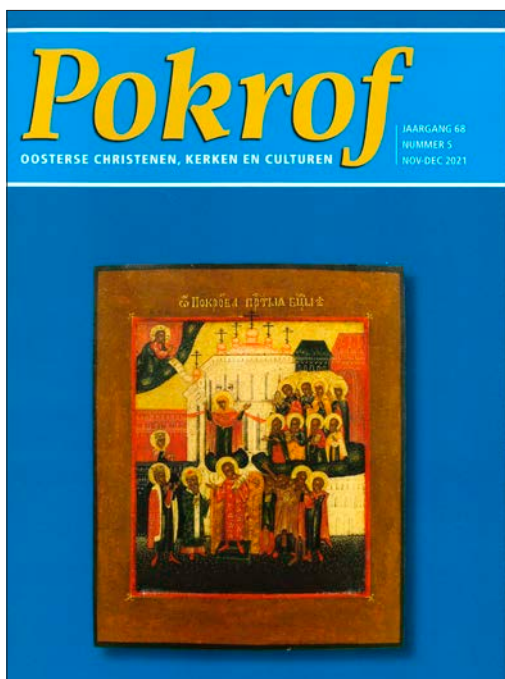
Inhoudsopgave

- Pag 4**
Ook Oosterse-Katholieke Kerken hebben maar te lijden onder de oorloggen en het geweld in het Midden-Oosten. Hoe houden zij het vol en wat hebben zij ons te zeggen?
- Pag 5**
Kees Hulsman schetst de historische achtergronden van het ontstaan van de Koptisch-Katholieke Kerk.
- Pag 6**
Thom Sicking is presentist het oecumenische document 'We choose abundant life' dat gericht is op de toekomst van de Kerk in het Midden-Oosten.
- Pag 7**
Nick Pouls gaat in op de bijzondere positie van de Oekraïense Katholieke Kerk in Oekraïne.
- Pag 8**
Overzicht van steun aan projecten van Oosterse Kerken in het Midden-Oosten sinds 2013.

Religie voor vrede en verzoening
Kenmerk van de Oosterse Katholie-

een artikel over de relatie tussen katholieken en baptisten. Cor Sinnema recenseerde het boek van de baptistische hoogleraar Henk Bakker "Jezus - Reconstructie en Revisie".

Leijsen over de Cyrillomethodiaanse idee van 19e en 20e eeuw. Herman Teule doet verslag van het bezoek van paus Franciscus aan Irak. Ioanna Bannink beschrijft de door haar geschilderde kruisicoon. Dolf Bruinsma schreef een recensie van het boek van de plots overleden orthodoxe aartspriester Sergei Ovsiannikov "Sta op en wandel" over het orthodoxe parochielevens. Iglia Vasileva-Van der Heiden schrijft over de bijzondere boekwinkel Angelo Roncalli in Sofia.

Pokrof 2021-5 is het laatste nummer van het tijdschrift. Redactieleden schreven voor dit nummer een artikel over een onderwerp dat hen bijzonder aan het hart gaat. Dolf Bruinsma, de nestor van de redactie, gaat in de op de relatie tussen kerk en cultuur. Nick Pouls, het jongste redactielid, schrijft over zijn fascinatie voor Byzantium.

Hoofdredacteur Paul Baars vertelt hoe zijn kennismaking met Rusland vanaf 1986 verliep. Redactiesecretaris Leo van Leijsen beschrijft hoe de gemeenschappelijke viering van de kerkvaders Basilius de Grote, Gregorius de Theoloog en Johannes Chrysostomos tot stand kwam. Oud-hoofdredacteur Johan Meijer schrijft over de viering van de goddelijke liturgie in de Byzantijnse traditie. Oud-hoofdredacteur Geert van Dartel schrijft over de wonden die de oorlog in Joegoslavië ook in de relaties tussen kerken en religies heeft achtergelaten.

Vanaf het moment dat duidelijk was dat de vereniging zou stoppen met de gedrukte uitgave van Pokrof is gezocht naar een mogelijkheid om het tijdschrift over te dragen aan een andere uitgever. Al gauw bleek dat het Instituut voor Oosters Christendom (IVOC) in principe bereid was het tijdschrift een digitale doorstart te geven. In het tijdschrift werd een oproep gedaan om de doorstart van Pokrof financieel mogelijk te maken. In april 2022 werd € 1.500,- overgeboekt op rekening van het Instituut voor Oosters Christendom ten behoeve van de doorstart van Pokrof. In juni 2022 ging Pokrof 2.0 als Platform Oosters Christendom online: <https://platform-oc.net> Nick Pouls, oud-redacteur van Pokrof, werd door het IVOC in dienst genomen om het digitale platform Oosters Christendom vorm te geven en uit te bouwen.

Perspectief

Perspectief is een online tijdschrift voor oecumenische theologie. Het tijdschrift is opgericht als platform voor jonge theologen die over oecumenische onderwerpen en ontwikkelingen willen schrijven. Het tijdschrift ging in 2008 van start, verschijnt vier keer per jaar en is gratis beschikbaar.

Perspectief 2021-55 bevat de lezingen van de Webinars over menselijke waardigheid die de vereniging in 2021 in samenwerking met het Instituut voor Oosters Chris-

tendom organiseerde. De lezingen werden gehouden door prof. dr. Alfons Brüning, zr. Hildegard Koetsveld, prof. dr. Heleen Zorgdrager en dr. Kees den Biesen. Dit was tevens het stageproject van Myrthe Lübbers (student Wereldreligies aan de KU-Leuven). Zij maakte interviews

met de sprekers, deed de eindredactie van de lezingen, schreef tegen de achtergrond van de lezingen een slot-beschouwing over menselijke waardigheid en stelde dit nummer van Perspectief samen. Haar stage is inmiddels afgesloten en werd door de docenten van de KU Leuven als zeer goed beoordeeld.

Perspectief 2021-56 bevat de teksten van het symposium dat de Oud-katholieke Kerk en het Oud-Katholiek Seminarium hielden naar aanleiding van de publicatie van de biografie "Groter dan ons hart" van Lydia Janssen over de oud-katholieke aartsbisschop Antonius Jan Glazemaker. De sprekers op het symposium waren drs. Annemarie Foppen, dr. Eleonora Hof, dr. Karim Schel-

kens en Mgr. dr. Gerard de Korte. Prof. dr. Peter-Ben Smit schreef een evaluatief artikel over het symposium. Ook publiceerden we in dit nummer twee recensies van de hand van de kerkhistoricus prof. dr. Jan Jacobs. Eén over de biografie van Lydia Janssen over aartsbisschop Glazemaker en één over de biografie van Karim Schelkens over kardinaal Willebrands.

Perspectief 2022-57 bevat de teksten van een Webinar dat de TST in oktober 2021 organiseerde over het geruchtmakende boek van prof. dr. Arnold Huijgen "Maria, icoon van genade". Prof. dr. Marcel Sarot en dr. Willien van Wieringen voorzagen het boek van commentaar waarop vervolgens Arnold Huijgen weer reageerde. In dit nummer publiceerden we deze drie bijdragen plus een uitvoerige recensie van het boek van Arnold Huijgen van de hand van de Amerikaanse theoloog Eduardo Echeverria.

Perspectief 2022-58 is een themanummer over de synodaliteit in het leven van de Kerk. Op 25 maart 2022 organiseerde de vereniging hierover een studiemiddag. De bijdragen aan deze studiedag van Mgr. dr. Johannes van den Hende, dr. Michael Bakker, mr. Lydia Janssen, prof. dr. Arnold Huijgen, dr. Teun van der Leer en prof. dr. Marcel Sarot en Mgr. dr. Gerard de Korte beslaan het eerste deel van dit nummer. In het tweede deel hebben we bijdragen gepubliceerd van leden van de Beraadgroep Geloof en Kerkelijke Gemeenschap van de Raad van Kerken. Leden van de Beraadgroep beschrijven hoe synodaliteit in hun kerk leeft en functioneert. De bijdragen zijn van prof. dr. Peter Nissen, dr. Ad van den Dussen, drs. Wietse van der Velde, Rev. Matthias Thijs, dr. Arjan Plaisier en ds. Johannes Welschen.

Website

De website www.oecumene.nl fungeert als uithangbord van de vereniging waarop acties en bijeenkomsten wor-

den aangekondigd en de publicaties te vinden zijn. In dit werkjaar werden ca. 40 artikelen gepubliceerd. De vernieuwing van de website heeft vertraging opgelopen en moet in het komend jaar eindelijk gaan gebeuren.

Facebookpagina

De facebookpagina van de Katholieke Vereniging voor Oecumene is een openbare groep met ruim 1.300 leden. Op deze pagina wordt informatie van de vereniging gedeeld. Ook leden van de groep kunnen berichten plaatsen en een gesprek starten. In dit werkjaar hebben we de facebook pagina enige tijd gepauzeerd omdat sommige deelnemers de pagina gingen gebruiken als een actie en campagnepagina. Inmiddels is de pagina weer actief.

8 ALGEMENE LEDENVERGADERING

De algemene ledenvergadering werd op 21 november 2021 gehouden in de Jozefkerk in Oss. Het bestuur informeerde de leden over de veranderingen die zich aandienen: het afscheid van Leo van Leijssen eind november 2021. Eind 2022 zal ook Geert van Dartel zijn dienstverband bij de vereniging beëindigen. Dankzij enkele toezeggingen kan het bestuur in de loop van 2022 voor 0,6 fte een coördinator aanstellen, die voor de continuïteit van de activiteiten kan zorgen. Het bestuur kan de coördinator een dienstverband aanbieden voor een periode van vijf jaar.

Beleidsplan 2022-2026

Dit toekomstperspectief is meegenomen in het nieuwe beleidsplan dat het bestuur ter bespreking voorlegde aan de algemene ledenvergadering. Tegen de achtergrond van de ontwikkelingen waar de vereniging mee te maken heeft, formuleert het beleidsplan de uitdagingen waarvoor de vereniging gesteld is. De vereniging neemt een unieke plek in binnen de R.-K Kerk, functioneert als kennis-

trum tussen academie en de dagelijkse kerkelijke praktijk, beschikt over een groot oecumenisch netwerk in binnen- en buitenland en vervult een belangrijke dienst in de R.-K. Kerk door de aandacht voor de oecumene steeds concreet zichtbaar te maken. Het beleid van de vereniging is er op gericht om vanuit de R.-K Kerk de vele vormen van samenwerking tussen christenen en kerken te versterken. Vanwege de verdere inkrimping van de organisatie zullen bestuursleden en gedelegeerden voor oecumene zich ook meer met de uitvoering van werkzaamheden moeten bezighouden. De vereniging zal zich primair gaan richten op het landelijke niveau en streeft ernaar het internationale netwerk te behouden. Voor de financiering van activiteiten is de vereniging steeds meer aangewezen op project-subsidies.

9 BESTUUR

Vanwege het sabbatverlof van prof. dr. Marcel Sarot werd het voorzitterschap van de vereniging van 1 januari tot 31 augustus 2022 waargenomen door vice-voorzitter prof. dr. Jan Peters sj. Het bestuur richtte de aandacht met name op de toekomst van de vereniging. Het DB kwam acht keer in vergadering bijeen, het HB vergaderde vier keer. DB vergadering werden via zoom gehouden, de HB-vergaderingen werden deels op locatie en deels via zoom gehouden.

Inhoudelijke aandachtspunten

- In januari 2022 sprak het HB over de oecumenische dimensie van het Synodaal Proces in de Rooms-Katholieke Kerk. Mgr. dr. Johannes van den Hende hield een inleiding over belang van synodaliteit in alle gelegingen van de Kerk.
- Op initiatief van het Dagelijks Bestuur werden in het voorjaar van 2022 twee bijeenkomsten met gedelegeerden voor oecumene georganiseerd om in het ver-

lengde van het beleidsplan te spreken over de impact die we met de vereniging willen hebben. Tijdens de eerste bijeenkomst werd besproken langs welke kanalen de vereniging invloed kan uitoefenen. De tweede keer ging het over de implicaties voor de organisatie en de actieve betrokkenheid van bestuursleden en werden enkele adviezen geformuleerd. In maart 2022 werd het verslag van de eerste bijeenkomst in het HB besproken. In september 2022 zullen de adviezen in het Hoofdbestuur worden besproken.

- Het boek "Maria, icoon van genade" van prof. dr. Arnold Huijgen werd besproken tijdens de HB vergadering van 18 mei. Pastoor Martin Los gaf een voorzet voor het gesprek. Zijn inleiding "Maria als moeder van de Kerk verbindt ons" is terug te lezen op de website www.oecumene.nl.
- Op initiatief van drs. Eric van Teijlingen werd in het kader van de activiteiten van de stichting "1572 – De Geboorte van Nederland" een oecumenische werkgroep gevormd die ten behoeve van dit initiatief een ontwerp maakte voor een oecumenische dienst. Deze handreiking werd door het bestuur van de stichting 1572 positief ontvangen. Het ontwerp werd gepubliceerd op de website www.oecumene.nl.

Organisatie

Met ingang van januari 2022 is drs. Arjen Bultsma getreden tot het Dagelijks Bestuur van de Vereniging. Mw. dr. Iglia Vassileva-van der Heiden legde haar bestuurslidmaatschap per 1 mei 2022 neer. Op 8 november 2019 werd zij door de leden in het bestuur gekozen. Vanwege tijdgebrek lukte het haar niet om daar actief invulling aan te geven.

In het voorjaar van 2022 schreef het bestuur de vacature uit voor een coördinator met een formatieomvang van 0,6 fte. De vacaturetekst werd gepubliceerd op verschillende websites en verspreid via het netwerk van

bestuur en secretariaat. De sollicitatiecommissie ontving in totaal acht reacties. Op 18 mei 2022 droeg de sollicitatiecommissie Fokke Wouda voor aan het Hoofdbestuur voor benoeming als coördinator van de vereniging. Fokke Wouda promoveerde op 8 juni 2022 aan de Tilburg School of Catholic Theology op het proefschrift "Eucharistic Hospitality in Ecumenical Contexts: Learning from Monastic Experiences". Dr. Fokke Wouda treedt op 1 september 2022 in dienst van de vereniging.

Vanwege de inkrimping van het bureau en met het oog op kostenbesparing besloot het bestuur al in het voorjaar van 2021 tot verhuizing van het secretariaat van de vereniging. Vanaf december 2021 huurt de vereniging een kantoorruimte bij de Konferentie van de Nederlandse Religieuzen (KNR) dat op hetzelfde adres gevestigd is.

10 OVERZICHT VAN LEZINGEN EN ARTIKELEN

Prof. dr. Alfons Brüning

- Theosis toen en nu. De mens als persoon: Oosters-christelijke concepten van menselijke waardigheid, in: *Perspectief* 2021-55, pag. 3-13

Drs. Geert van Dartel

- Humanistisch Verbond en de betekenis van vrijdenken, www.raadvankerken dd 6 september 2021
- 'Laat de Heer uw vreugde blijven' (Filip 4,4), www.oecumene.nl dd. 18 oktober 2021
- Gescheiden en nog lang niet verzoend, in: *Pokrof* 2021-5, 20-22
- Kerstactie voor scholen van Syrisch-katholieke Kerk in Libanon, www.oecumene.nl dd. 14 december 2021
- Pauselijke onderscheiding voor drs. Leo van Leijsen, www.oecumene.nl dd. 20 januari 2022
- Titus Brandsma en de Oosterse Kerken, www.oecumene.nl dd.11 maart 2022

- Leven vanuit de hoop, Oosterse Katholieke Kerken, in: Overeen april 2022, pag. 1-3
- Walk for Homs, www.oecumene.nl dd. 13 april 2022
- Synodaliteit is een opgave, www.oecumene.nl dd. 28 maart 2022
- Proefschrift Kijken in een andere richting, www.raad-vankerken.nl dd. 31 mei 2022
- Mannen in Markus – een verrassend boek, www.raad-vankerken.nl dd. 8 juni 2022
- Sterven om te leven, lezing op studiedag over martaarschap op 30 juni 2022 in de Mozes en Aäronkerk in Amsterdam

Drs. Leo van Leijssen

- 35 jaar in dienst van de ontmoeting met de Oosterse Kerken, in: Overeen september 2021, pag. 4-5
- II Cyrillomethodiaans: Cyrillus en Methodius van de 18e eeuw tot heden, in: Pokrof 2021-4, pag. 6-8
- De drie hiërarchen, in: Pokrof 2021-5, pag. 14-16

Pastoor Martin Los

- Maria als moeder van de Kerk verbindt ons, www.oecumene.nl dd. 23 mei 2022
- Preekschets en voorbede voor Willibrordzondag 2022

Myrthe Lübberts, MSc

- Ruimte geven, kwetsbaar zijn en vertrouwen op het hogere: durf te durven, www.oecumene.nl dd. 14 september 2021
- Terugblik, in: Perspectief 2021-55 pag. 43-58

Prof. dr. Marcel Sarot

- Overzicht gemeenschappelijke gezangen voor oecumenische vieringen, www.oecumene.nl dd. 29 januari 2022
- 'Mariologie tussen gnostiek en natuurlijke theologie?' lezing bij presentatie boek Arnold Huijgen (*Maria: Icoon van genade*), Victorkerk Apeldoorn 8 september 2021,

- afgedrukt in *Kontekstueel* 36/2 (november 2021), 20–23.
- Theologische exegese en Mariologie, bijdrage aan de Luce-avond over het boek van Arnold Huijgen, Utrecht 9 december 2021, gepubliceerd in *Perspectief* 2022-57, pag. 3-11
- M. Sarot, 'Hans Küng,' in: Marcel Poorthuis & Wilken Veen (red.), *De moderne theologen : Perspectieven op de 21ste eeuw* (Amsterdam: Boom, 2022), 109–116.
- M. Sarot, 'Kosuke Koyama,' in: Poorthuis & Veen (red.), *De moderne theologen*, 570–576.
- 'Synodaliteit en de gewone gelovige,' lezing op een studiedag in de Jozefkerk in Oss, 25 maart 2022, gepubliceerd in *Perspectief* 2022-58, pag. 35-45
- 'Het eerste gebod en Mariaverering,' Lezing op de Gereformeerde Studentenvereniging Voetius, Kapel Protestantse Theologische Universiteit Amsterdam, 28 maart 2022
- 'Maria in de oecumene,' Lezing en panelbijdrage, De Open Hof, Wijk bij Duurstede, 31 mei 2022

Drs. Eric van Teijlingen

- De geboorte van Nederland 1572 oecumenisch herdenken, www.oecumene.nl dd. 27 maart 2022
- Preekschets en voorbede voor de Zondag voor de Oosterse Kerken op 15 mei 2022, www.oecumene.nl, dd. 15 april 2022

Rob van Uden

- Boodschappers van vreugde, in: Overeen september 2021, pag. 1-2
- De toekomst van geloofsgemeenschappen, www.oecumene.nl dd. 28 oktober 2021
- God neemt de tijd, www.oecumene.nl dd. 21 november 2021
- Lopen voor Frans van der Lugt sj, www.oecumene.nl dd. 29 november 2021
- De achtste dag waar Jezus je leven raakt, www.oecumene.nl dd. 4 mei 2022

11 BESTUUR, BUREAU EN COMMISSIES

(per 1 juli 2022)

Hoofdbestuur

Prof. dr. Marcel Sarot, voorzitter
Drs. Geert van Dartel, ambtelijk secretaris en directeur van het bureau
Prof. dr. Alfons Brüning
Vic. drs. Arjen Bultsma, gedelegeerde voor oecumene van het bisdom Groningen-Leeuwarden
Dr. Jorge Castillo Guerra
Dr. Bernhard Hegge, gedelegeerde voor oecumene van het bisdom Roermond
Drs. Martin Los, gedelegeerde voor oecumene van het aartsbisdom Utrecht
Prof. dr. Jan Peters sj., vice-voorzitter
Drs. Ton Sip, gedelegeerde voor oecumene van het bisdom 's-Hertogenbosch
Mw. Hanneke Steetskamp
Drs. Eric van Teijlingen, gedelegeerde voor oecumene van het bisdom Haarlem-Amsterdam
Drs. Rob van Uden, diocesaan vertegenwoordiger van het bisdom Breda
Dr. Frits Vermeulen, gedelegeerde voor oecumene van het bisdom Rotterdam
Dhr. Embregt Wever, penningmeester
Drs. Diederik Wienen
Dr. Kees van Vliet

Dagelijks bestuur

Prof. dr. Marcel Sarot
Dhr. Embregt Wever
Vic. Drs. Arjen Bultsma
Drs. Geert van Dartel
Prof. dr. Jan Peters
Drs. Rob van Uden

Adviseurs

Dr. Sjaak van 't Kruis, adviseur namens de Protestantse Kerk in Nederland
Drs. Berry van Oers, adviseur namens het Secretariaat van het R.K. Kerkgenootschap
Diaken Egbert Bornhijm, gedelegeerde voor oecumene van het bisdom Breda

Staf en secretariaat

Drs. Geert van Dartel, directeur (0,8 fte)
Mw. Mirella van Herp, secretaresse (0,4 fte)

Financiële commissie

Vic. drs. Arjen Bultsma
Drs. Geert van Dartel
Prof. dr. Jan Peters
Dhr. Embregt Wever

Redactie Perspectief

Drs. Geert van Dartel
Prof. dr. Fred van Iersel
Dr. Karim Schelkens
Prof. dr. Peter-Ben Smit
Dr. Fokke Wouda

Webredacteuren

Drs. Geert van Dartel

Facebookpagina Katholieke Vereniging voor Oecumene

Drs. Geert van Dartel
Prof. dr. Marcel Sarot

13 FINANCIËLE VERANTWOORDING

	Begroting 2021	Exploitatie 2021
Baten		
Contributies incl. bijdragen leden	20.000	12.628
Giften/legaten religieuzen	10.000	30.235
Giften/legaten vrienden van de oecumene	15.000	13.912
Projectsubsidies	40.000	
Projecten Midden-Oosten	PM	81.385
Willibrordzondag	20.000	11.975
Abonnementen Pokrof	12.500	10.502
Vergoeding werkzaamheden Raad van Kerken		10.000
Cursussen en studiedagen	2.000	875
Advies en begeleiding	700	875
Verkopen	2.500	
Totaal Baten	122.700	172.387
Lasten		
Kosten Activiteiten	35.000	24.458
Projecten Midden-Oosten	PM	81.090
Lonen en salarissen	112.000	105.933
Sociale lasten	28.000	27.572
Personeelskosten (arbo dienst, verzekering, overig)	5.000	4.062
Reiskosten	7.000	4.176
Huisvestingskosten	9.000	10.386
Afschrijvingen		97
Kantoorkosten	6.500	5.968
Accountantskosten	4.000	2.789
Algemene kosten	3.000	1.267
Totaal Lasten	209.500	267.798
Uitkomst financiële baten en lasten		-/- 43
Mutatie voorziening personele lasten		49.426
Resultaat	-/- 86.800	-/- 46.028

Balans per 31-12-2021

Activa

Materiële vaste activa
Financiële vaste activa
Kortlopende vorderingen
Liquide middelen

Totaal

€

6.037
4.261
4.622
245.965

260.885

Passiva

Eigen vermogen
Voorzieningen
Kortlopende schulden

€

134.917
99.707
26.261

260.885

Katholieke Vereniging voor Oecumene Athanasius en Willibrord

Emmaplein 19A

5211 VZ 's-Hertogenbosch

Telefoon: 073-7370026

Email: secretariaat@oecumene.nl

Website: www.oecumene.nl

NL97 INGB 0000 8019 19

NL73 INGB 00010876 28

